

Referat Nasjonalt fagskoleråd, 14. mars 2018

18/18 – Innkallingen ble godkjent

19/18 – Dagsorden ble godkjent

Til eventuelt

- Chain 5-orientering v/Knut Erik Beyer Arnesen
- Tilknytning til sak 24 og 25 – bekymringsmeldinger fra fagskoler som frykter nedleggelse og finansieringsorden

20/18 – Godkjenning av referat fra møtet 30. januar

Vedr. Sak 12/18 – Slette at Nokut er i gang med et todelt prosjekt. Ellers godkjent.

21/18 – Orientering om Hagen-utvalget v/ Gina Lund, direktør i Kompetanse Norge.

Gina Lund orienterte om Kompetanse Norge generelt og i hovedsak om Hagen-utvalgets rapport som kom i februar 2018. Utvalget ble opprettet etter anmodning fra Stortinget etter vedtak om å redusere fra 19 til 10-11 fylker.

Den 20. juni 2017 besluttet KD at kompetansepolitikken skal være et eget felt, og 1. januar 2018 ble Kompetanse Norge et direktorat. Kompetanse Norge ønsker en sterk regional kompetansepolitikk, men mener at den bør være nasjonalt forankret. Ifølge OECD er det de landene som tar grep om arbeidstakernes læring som vil klare den digitale omstillingen best, og Hagen-utvalgets svakhet er at den ikke diskuterer nødvendigheten av partssamarbeidet i kompetansepolitikken.

22/18 – Fremtidig organisering av fagskolesektoren, utredning om fagråd v/ Kjell Rosland

Rosland la vekt på følgende i innlegget sitt:

- Utredningen bygger på bred dialog med sektoren
- Behov for nye fagråd. Ifølge Rosland er det størst behov for fagråd for økonomisk-administrative utdanninger. Han trakk også fram behovet for å vurdere om det er behov for et eget fagråd for digitale, kreative fag.
- Prosessen med å etablere fagråd - Nasjonalt fagskoleråd bør se til Mesterbrevsordningen når det gjelder arbeidslivets representasjon i fagrådene.
- Oppgaver for fagrådene - bør de jobbe på emnenivå i utdanningene, og/eller på et mer overordnet nivå, for eksempel med regionale kompetansebehov eller med overregionale trender?
- Fornyingsbehov kontra kontinuitet. Det kan være behov for å bryte kontinuiteten når arbeidslivet/teknologien endres. Dvs. det bør komme nye folk inn i fagrådene.
- Sakkyndigkomite ved godkjenning av nye utdanninger. NOKUT oppnevner ikke alltid representanter fra fagskolen eller arbeidslivet. Fagrådene kan i fremtiden være aktuell for slike komiteer.
- Sekretariatsfunksjon. Sektoren er samstemt om at man først må fastsette struktur og oppgaver, deretter ressurser. Det er ønskelig at Kompetanse Norge fortsetter som sekretariat, men med mer direkte linje mot Fagskolerådet. Det er behov for faglig kompetanse i sekretariatet for å kunne bistå fagrådene faglig. Fagrådene bør være autonome.

Responen fra rådet både på rapporten og presentasjonen var positiv. Ellingsen fremholdt at økonomien ikke er avklart, men at Nasjonalt fagskoleråd legger til grunn at KD følger opp tidligere signaler. Han foreslo

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Kompetanse Norge er sekretariat for rådet.

Karl Johansgt. 7, Postboks 236, N-0103 Oslo, telefon: +47 23 38 13 00

e-post: fagskoleradet@kompetansenorge.no internett: www.nasjonaltfagskolerad.no

Organisasjonsnr: 974 788 985, Kontonr: 8276 01 00389

å opprette en arbeidsgruppe som skal arbeide videre med mandat, sammensetning av fagrådene, nye fagråd og forholdet fagråd – Nasjonalt fagskoleråd.

Konklusjon: Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til videre prosess knyttet til punktene ovenfor for diskusjon på neste rådsmøte, og vedtas på møtet i mai, slik at eventuelle nye fagråd kan etableres høsten 2018. Nasjonalt fagskoleråd vil oppfordre de eksisterende fagutvalgene til å fortsette som før inntil ny organisering er på plass.

Arbeidsgruppen består av Arvid Ellingsen (LO), Sture flaaen (RFF), Knut Erik Beyer-Arnesen (FFF), Christoffer Blaalid (ONF). Arbeidsgiversiden ettersender navn på sin representant.

23/18 – Innspill til Utdanningsdirektoratets arbeid med etter- og videreutd. av yrkesfaglærere, instruktører og faglige ledere v/Hafsa Nadeem og Ragnhild Skarholt Bølviken, Udir

Udir ønsker innspill til sitt arbeid med etter- og videreutdanning av yrkesfaglærere. Arbeidet er knyttet til KDs strategi «Yrkesfaglærerløftet – for fremtidens fagarbeidere», hvor målet er økt rekruttering og kvalifisering av yrkesfaglærere, god kvalitet og relevans i yrkesfaglærerutdanningene og gode muligheter for kompetanseutvikling.

Innspill:

- Fylkeskommunen kan gjøre mye i forhold til fagskolene, men det må settes i system. F.eks. bør fagskole ses i sammenheng med yrkesfaglærerløftet. Fagskolene bør kunne tilby både praktisk-pedagogisk utdanning og etter- og videreutdanning. Et system for dette bør piloteres.
- Det er liten kunnskap om fagskole i videregående opplæring. Dette bør forbedres. Viktig å synliggjøre studieveier etter fagopplæringen.
- Yrkesfaglærere trenger faglig dybde, dette kan fagskoler bidra med. For videre samarbeid bør ikke vgo og fagskole samlokaliseres. Bør være skilt for ikke å sammenblande.
- For fagskolelærere som ikke har sin hovedbeskjeftigelse i fagskolen, bør det utvikles kortere metodiske opplegg, gjerne med studiepoeng. Vil ikke avskrive tilbud i UH, men private og offentlige fagskoler kan gå sammen om å lage slike opplegg.
- Fagskole er viktig for yrkesfaglærerløftet. Yrkesfaglærere bør kunne hospitere i fagskolen for å bli bedre kjent med tilbudet der, og karriereveier.
- I dag er nettpedagogikk et behov. Det kan være et tilbud utviklet av fagskolene.

Ifølge Udir oppfordres det til samarbeid om EVU mellom mellom UH og fagskole , men ingen har søkt. Her kan Fylkekommunen gå mer systematisk til verks, f. eks. når det gjelder faglig oppdatering som etterutdanning. Udir vil diskutere videre hvor fagskolen kan ha en rolle.

24/18 – Orientering om finansiering-/tilskuddsmodellen i UH v/ Kjerstin Åstveit, UHR

I 2003 ble det innført et system for innsatsbasert finansiering basert på produksjon. Mange UH-institusjoner hadde et godt utgangspunkt, andre dårligere. Med nytt system i 2017 tok man hensyn til dette. Dagens system er i stor grad rammefinansiert: en resultatbasert åpen pott, og en forskningsbasert lukket pott. Institusjonene har en basisfinansiering på 70 prosent, og en resultatbasert på 30 prosent. I tillegg er det finansiering knyttet til utviklingsavtaler. Det utgjør 1 prosent av basisfinansieringen. 60 prosent av basisfinansiering gis i forkant, 40 prosent når studenten har avlagt eksamen. Fra 2017 beregnes resultatet ut fra avlagte studiepoeng, uteksaminerte kandidater, utvekslingsstudenter. Studiepoeng fra ulike fag er plassert i ulike kategorier som gir ulik uttelling/finansiering, f. eks. vil fag med mye individuell veiledning, laboratoriearbeid gi høyere finansiering enn fag der dette ikke er et behov.

Kommentarer fra rådet var at det vil bli viktig også å få differensierte satser for fagskoleutdanning. Samtidig ble det påpekt at når man først har laget kategorier, er det vanskelig å endre dem.

25/18 – Orientering om fylkeskommunens finansieringsmodell for fagskolen v/Nils Thorbjørn Myhren

Fylkeskommunen (FK) fikk ansvaret for fagskolene med forvaltingsreformen i 2011. FK får et samlet tilskudd til fagskoleutdanning, og har ansvar for å fordele til både offentlige og private tilbydere. 80 prosent gis i form av et grunntilskudd, 20 prosent av samlet fagskoleproeng avlagt ved fagskolene i fylket (resultat). FK har besluttet av resultatfinansieringen skal tilfalle de skolene som har produsert det. FFU anbefaler at det skal være lik sats for likt tilbud uavhengig av tilbyder, offentlig eller privat. Dette gjelder i hovedsak helse- og oppvekstfag, fordi det bare er her det finnes begge typer tilbydere.

Utfordringen for FK er ifølge Myhren at den ikke klarer å finansiere fagskoleutdanningene med fagskoletilskuddet som gis i dag. Myhren fremholdt videre at staten ikke gir differensierte satser, derfor kan ikke fylkeskommunen heller gjøre det. Det er utfordrende for kostbare utdanninger, for eksempel de maritime. Myhren viste til at det er en politisk satsing på fagskoleutdanning, men at konsekvensen av uddifferensierte satser kan bli at FK prioriterer bort kostbare utdanninger. FK har fått ansvar for fagskolene som tidligere fikk tilskudd fra KD, men det er ennå ikke vedtatt hvordan dette skal iverksettes, annet enn at det skal ivaretas innenfor rammen.

NFFLs representant i rådet orienterte om stor usikkerhet blant hennes medlemmer om dette, og at det har ført til spørsmål om de kan ta opp studenter.

Spekters representant viste til at i KDs telling av fagskoler er det ti fagskoler som er falt ut, og at dette har ført til stor usikkerhet om videre drift for de fagskolene dette gjelder – de såkalt grønne fagskolene. Mange av disse er medlemmer i Spekter.

Konklusjon: Representanten for Spekter skriver et innspill til brev til KD som sendes til AU v/Sture Flaaten. AU lager et notat som sendes ut til rådet for godkjenning, og deretter til KD.

26/18 – Orientering om rådets møte med KD om innspill til ny organisering av fagskolesektoren og diskusjon om skriftlig innspill til KD i etterkant

Ellingsen orienterte om møtet med KD i januar med både politisk ledelse og embetsverket. Det ble utvist stort engasjement for fagskoleutdanning, men finansiering av den nye sektoren (Fagskolerådet og fagrådene) er fremdeles uavklart. KD ser for seg et spleiselag med andre fagdepartementer og aktuelle aktører. Ellingsen fremholdt at det derfor er viktig å synliggjøre de ressursene som allerede er lagt inn i fagskolesektoren.

Videre ble navn på avdelingen i KD som skal ha ansvaret for fagskoleutdanning diskutert. KD begrunner plasseringen i organisasjonen med at de vil rendyrke en søyle med fagopplæring, fagskole og kompetansepolitikk.

Til møtet hadde AU utarbeidet forslag til brev til KD.

Konklusjon: AU justerer brevet til KD. Sekretariatet sender det deretter til KD.

27/18 – Orientering om Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning v/ Marianne Clausen og Øystein Holmedal-Hagen

Klagenemnda hadde en presentasjon for rådet også i 2017. Nemnda skal behandle klager tatt av den lokale klagenemnda. Klagenemnda ble opprettet i 2015-16, men ennå ikke hatt noen saker. Clausen og Holmedal-Hagen knytter dette heller til manglende kjennskap til nemnda enn til at alt er perfekt i fagskolen. Av prinsipielle grunner bør det være saker til prøving i nemnda.

Behandling i klagenemnda er gratis. Eventuell videre anking via domstolen må studenten betale selv. Dersom studenten vinner frem, må motparten betale saksomkostningene.

Clausen og Holmedal Hagen trakk særlig frem fagskolenes selvstendige forpliktelse til å hente inn politiattest. Ifølge dem er dette et område det synes på i utdanningssystemet.

28/18 – Orientering om Yrkehøyskolen på Østlandet v/ Trond Bjørge

Bjørge orienterte om Høyere Yrkesfaglig Utdanning AS - Bachelor i byggeplassledelse. Det eies av seks fylkeskommuner: Oppland, Akershus, Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark. Fagskolen her er involvert i søknadsprosessen til bachelorstudiet, både et heltids- og deltids nettstøttet studium.

Bakgrunn for bacheloren er at mange fagskoleingeniører ønsker videre utdanning, men møter utfordringer ved opptak til høyskoler. På tross av målsetting om smidigere overganger er det få som får godkjent mer enn ett semester. Næringslivet etterspør fagskolestudier fordi de kan gå rett fra studium til jobb.

Lederutdanning i eksisterende tertiærutdanninger er for teoretisk. Byggeplasslederstudiet er kommet fram ved intervjuer med en rekke virksomheter i byggebransjen. Det finnes ikke noe tilsvarende i UH i dag. Det er planer om påbygging til bachelor også for dem som vil fortsette etter toåring teknisk fagskole.

29/18 – Orientering om seminar om ledelse i fagskolen v/Ingvild Ovell

Seminaret er planlagt til høsten etter at den nye loven har trådt i kraft – oktober, i Oslo (Lærernes hus).

Planleggingsgruppen ønsket avklaring på dato, målgruppe, seminar eller konferanse – og innspill på temaer.

Innspill: Midten av oktober er å foretrekke; fagskolestyrene er en viktig målgruppe i og med den nye fagskoleloven, der det er en rekke aktuelle temaer. Ledelse bør være utgangspunkt for arrangementet, og både styre og administrasjon aktuelle målgrupper. Seminaret bør også handle om informasjon til allmennheten. Parallellsesjoner kan være en mulighet.

Konklusjon: Arbeidsgruppa lager et skriftlig innspill til neste møte.

30/18 – Eventuelt

1. Vedr. fagskolene som før ble finansiert direkte over statsbudsjettet

Representanten for NFFL og KFF spilte inn disse fagskolenes bekymring for fremtidig finansiering. Det kom forslag om at Fagskolerådet sender en uttalelse til KD på vegne av disse fagskolene. Det bør gå klart frem av brevet at det er uttrykk for en bekymring - en uheldig konsekvens av departementets eget regelverk. Fagskolene har behov for økonomisk forutsigbarhet.

Konklusjon: AU forfatter et brev som sendes på høringsrunde i rådet.

2. Beyer-Arnesen, rådets representant i CHAIN5, orienterte fra Chain5s konferanse i Brüssel i mars.

Ifølge Beyer-Arnesen er mange land i ferd med å konvertere studiepoeng for fagskoleutdanning til ECTS. EQVET blir sattdig mindre aktuell for EQF nivå5-kompetanser.